

Põhipunktid

- Riik on riigiparaadi ja kodanikkonna koostoimes kujunev terviklik võimukorraldus ühiste eesmärkide määratlemiseks ja teostamiseks, mida iseloomustavad avaliku võimu eristumine, suveräänsus ja legitiimsus, samuti poliitiline ühisruum, valitsetavus ja kodanike subjektsus.
- Varauusaja Euroopas on tekkinud modernne riik, samuti riigi mõiste ise. Euroopa tänases riigimudelil põimuvad vara-, kõrg- ja hilismodernse riigiehituse jooned.
- Euroopalik riik on ühelt poolt tugev ja samas inimesele suunatud. Selle aluseks on euroopaliku riikluse legitimeerimisliinid: riigiparaadi valitsemivõimekus, rahvusriiklus, põhiseaduspatriotism ja õigusrahu. Need riigiti erinevas ulatuses ja põimingus avalduvad jooned on ka Euroopa Liidu poliitika ja valitsemise taustaks.
- Valitsemisvõimekus sisaldab ühelt poolt tugevamat riigiparaadi rollitaju, enesekindlust ja refleksiivsust ning teisalt võimaldab kujundada kodanikele selgepiiriline, ratsionaliseeritud ja põhiosas turvaline keskkond ning saavutada suurem rahulolu, süsteemsem kaasamine jt hea halduse arendamisel eesmärgiks seatavad tulemused. Kvaliteetne ühiskonna korraldamine tõstab kodanike rahulolu ja seotust riiklusega.
- Rahvusriiklus põimib kokku kaks ideed: riikluse ehk teatud ala ja elanikkonna poliitilise korralduse ning rahvusluse ehk teatud kogukonna sotsiaalkultuurilise ühtsustunde. Tulemuseks on võimas sotsiaalsete tähenduste loomise ja legitimeerimise mehhanism, mis paljude autorite meelest üldse muudab võimalikuks moodsa ühiskonna tekkimise. Vaid ühise päritolu, keele ja ajaloo ümber kristalliseeruv rahvuslik eneseteadvus ja ühe rahva hulka kuulumise tunne muudab alamad kodanikeks ühtses poliitilises kogukonnas – liikmeteks, kes suudavad tunnetada ja välja kanda vastutust teineteise ees.
- Põhiseaduspatriotism on inimeste side riigiga, mis rajaneb argumenteeritud demokraatlikel väärtustel. Riik mõistetakse kodanike demokraatiaehitamise koostööprojektina. Iga kodanik ehitab oma igapäevategevustes üles riigi põhikorda, ühised kogemused tekitavad teineteise aktsepteerimise ja ühistunde. Seega ei tulene riigi ühtsus mitte rahvuse ühtsusest ühise mineviku ja etnilise identiteedi alusel, vaid ühistest demokraatlikest väärtustest ja nendest lähtuvalt riigi tunnustamisest inimeste poolt.

- Õigusrahu, mis põhineb modernsete üldseaduste ratsionaalse süsteemi kehtestamisel positiivse õiguse võimalusi kasutades ning tõhusa ja tervikliku õiguse rakendamise süsteemi kujundamisel (kohtud, politsei, täitevamet, vanglad jne), tekitab uue kvaliteediga õigustegelikkuse. See võimaldab inimestel kasutada keerukamaid isiklike ja majandussuhete mudeleid ning peaks parandama nii teineteise tunnustamist isikutena, ühtekuuluvustunnet kui rahulolu riigiga hästikorrastatud igapäevaelukeskkonna pakkujana.